

“NGÔI SAO HỢP TÁC XÃ” TRÊN ĐẤT QUẢNG NINH

THÁI TOÀN

Liên minh Hợp tác xã (HTX) Việt Nam vừa tôn vinh, trao thưởng “Ngôi sao HTX” năm 2024 (CoopStar AWards 2024) cho HTX Sản xuất kinh doanh dịch vụ nông nghiệp Thống Nhất (gọi là HTX Thống Nhất), đây là HTX duy nhất của huyện Quảng Ninh có được danh hiệu này.

Hợp tác xã Thống Nhất xã An Ninh ra đời từ năm 1958, đến nay đã 66 năm xây dựng, phát triển. Trong hơn nửa thế kỷ, HTX đã trải qua nhiều lần tách, nhập và ngày càng phát triển vững mạnh, đã thực sự “thống nhất” thành một khối bền chặt để phát triển trên lĩnh vực sản xuất, kinh doanh, dịch vụ nông nghiệp, công cuộc xây dựng nông thôn mới. Thôn Thống Nhất có 490 hộ, đến cuối năm 2023 đã có 340 hộ là thành viên HTX. Huyện Quảng Ninh có 15 xã, thị trấn với 27 HTX sản xuất nông nghiệp nhưng cho đến nay duy nhất chỉ có HTX Thống Nhất được xem là một mẫu hình tiêu biểu, toàn diện trên địa bàn.

Nói về một số điểm nổi bật của HTX, Chủ tịch Hội đồng quản trị HTX Nguyễn Duy Viên cho hay: “Trong nông nghiệp, HTX bao trọn 10 khâu dịch vụ quan trọng, đó là: Trồng lúa, nhân và chăm sóc cây giống, dịch vụ trồng trọt, chăn nuôi, dịch vụ sau thu hoạch, nuôi trồng thủy sản nội địa, xây dựng công trình công ích, công trình kỹ thuật dân dụng khác, vận tải hàng hóa bằng đường bộ và vệ sinh môi trường... Với việc sản xuất lúa, ngoài tổ chức tập huấn, chuyển giao kỹ thuật, chúng tôi cung cấp cho các hộ thành viên sử dụng 100% giống lúa mới năng suất, chất lượng cao. Hợp tác xã thực hiện mô hình trình diễn có tính nghiêm ngặt các quy trình kỹ thuật nên đã mang lại giá trị vượt trội so với các giống lúa truyền thống. Về giá phân

bón có thời điểm nhiều địa phương tăng giá cao, bà con nông dân đành bỏ ruộng nhưng với Thống Nhất, chúng tôi có cách làm khác, đó là mỗi năm, HTX mua tận gốc hàng trăm tấn phân bón tại Tổng Công ty phân bón Sông Gianh và một số công ty khác về bán tận tay cho các hộ thành viên với giá thấp hơn những nơi khác nên bà con phấn khởi, yên tâm sản xuất; mặt khác, chúng tôi hỗ trợ cho những hộ (kể cả những hộ không phải thành viên HTX) có hoàn cảnh khó khăn được ứng vật tư phân bón, sau vụ HTX không thanh toán tiền lãi. Nhờ vậy, không những người nông dân không bỏ ruộng mà sản xuất còn vượt diện tích gieo trồng trên 5% so với chỉ tiêu trên giao”.

Nhờ phối kết hợp chặt chẽ với Trung tâm Khuyến nông - Khuyến ngư tỉnh, Công ty Giống cây trồng Trung ương, Tổng Công ty Giống cây trồng Quảng Bình nên các vụ sản xuất, HTX đã cung cấp cho các hộ thành viên trên 28 tấn lúa giống chủ lực có năng suất vượt trội theo hướng hữu cơ, quy trình VietGAP và sản xuất theo chuỗi giá trị cánh đồng lớn nên thu nhập tăng từ 5-8% trên một đơn vị diện tích. Năm nào, lúa ở Thống Nhất cũng có năng suất cao hơn nhiều địa phương khác: Năm 2023, vụ Đông Xuân, diện tích lúa là 248ha, năng suất bình quân đạt 76,2 tạ/ha; vụ Hè Thu diện tích 230ha, năng suất 60 tạ/ha, tăng 5,3 tạ/ha so với Hè Thu năm 2022, là đơn vị luôn dẫn đầu về năng suất lúa ở huyện Quảng Ninh. Qua khảo sát thấy rằng, HTX có 10 doanh nghiệp tạo công ăn việc làm thường xuyên cho trên 120 lao động; trên 45% hộ có phương tiện như có 21 ô tô tải, 2 máy xúc, 16 máy cày, 8 máy gặt đập liên hợp, 18 xe công nông, tạo việc làm cho trên 350 lao động có lương bình quân từ 7 triệu

đến 9 triệu đồng/người/tháng. Có nhiều hộ thành viên tiêu biểu trong sản xuất, kinh doanh, cho thu nhập cao như gia đình ông Nguyễn Văn Minh năng suất lúa vụ Đông Xuân đạt 75 đến 77 tạ/ha, vụ Hè Thu đạt 60 đến 62 tạ/ha, chỉ tính riêng nguồn thu từ lúa bình quân hàng năm gia đình đã thu 80 triệu đồng. Gia đình ông Nguyễn Phong Bình sản xuất 2ha lúa đã thu trên 100 triệu đồng/năm. Ông Nguyễn Đức Toàn sản xuất 2,5ha, năng suất cả năm đạt 68 tạ/ha, thu về trên 120 triệu đồng/năm. Ông Lê Văn Phú chia sẻ: “Hàng năm, gia đình tôi làm 4ha lúa, với tổng sản lượng từ 28 tấn đến 30 tấn. Gia đình có mấy cây để vừa cây bừa cho mình vừa cây bừa thuê, ngoài ra, còn có chăn nuôi lợn, gà, vịt... nên có tổng thu nhập hàng năm trên 500 triệu đồng, trừ mọi chi phí, lãi ròng gần 300 triệu đồng/năm”.

Hợp tác xã có bộ máy điều hành chặt chẽ, khoa học, minh bạch, công khai, dân chủ, tất cả vì quyền lợi của người dân nên kinh tế HTX ngày càng phát triển. Năm 2022, vốn sở hữu đạt 5,503 tỷ đồng, đến cuối năm 2023 nguồn vốn lên đến 5,7 tỷ đồng. Doanh số năm 2023 đạt 7,640 tỷ đồng, doanh thu đạt 3,6 tỷ đồng. Thuế và các khoản khác đối với nhà nước HTX tuân thủ thực hiện đầy đủ. Tất cả các hộ vào HTX sớm đều nộp cổ phần với mức tối thiểu 500.000 đồng, đã có nhiều thành viên nộp cổ phần lên đến 15 triệu, 20 triệu đồng. Lợi nhuận hàng năm đạt cao, ai nộp cổ phần cao thì được chia lợi tức cao, theo tỷ lệ, năm 2022 là 11%, năm 2023 tăng lên 13% nên các hộ thành viên ai cũng phấn khởi, tin tưởng vào HTX và ngày càng có nhiều hộ xin được vào HTX. Đến giữa tháng 4 năm 2024, có 16 hộ được kết nạp vào HTX.

Vừa được kết nạp vào HTX, ông Nguyễn Phong Vinh vui mừng cho biết: “Gia đình tôi thấy vào HTX có nhiều quyền lợi thiết thực như vào để làm ruộng khỏi mất mùa lại được

HTX bao trọn điều hành mùa vụ hợp lý, có bảo vệ thực vật, diệt chuột, chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản, dịch vụ thu hoạch và được bao tiêu sản phẩm. Qua theo dõi chúng tôi thấy, các thành viên của HTX ai cũng có đời sống kinh tế ổn định, khá và giàu, có cuộc sống no đủ hơn nên không những gia đình tôi mà có nhiều gia đình khác cũng xin được vào HTX”.

Ngoài việc hàng năm HTX Thống Nhất bao trọn gói công tác theo dõi, dự báo và phòng trừ sâu bệnh, diệt chuột hại lúa, tổ chức tiêm phòng cho đàn gia súc, gia cầm, cung ứng giống lúa năng suất, chất lượng cao và phân bón, nước tưới tiêu hợp lý, sản xuất canh tác theo hướng hữu cơ, quy trình VietGAP, HTX còn bao tiêu sản phẩm cho bà con. Trước khi thu hoạch, HTX tổ chức bơm khô nước trong các thửa ruộng để nền ruộng cứng tạo điều kiện hạn chế lúa rơi vãi. Mặt khác, Hội đồng quản trị của HTX đã liên kết với các đại lý thu mua, nhập lúa thương phẩm tại Cục Dự trữ quốc gia tỉnh Quảng Nam. Với việc làm này, các giống lúa sản xuất ở HTX đều cho thu nhập cao, đặc biệt giống lúa lai chủ lực giá cao hơn thị trường từ 250 đến 300đ/kg. Qua đó giúp cho hộ trồng lúa tăng giá trị từ 100.000 đến 120.000đ/sào, tạo niềm vui cho người trồng lúa. Điều quan trọng là HTX không đặt mục tiêu lợi nhuận trong khâu thu mua tiêu thụ, hạn chế tư thương ép giá.

Quá trình xây dựng và phát triển, HTX Thống Nhất đã nhiều lần được các cấp tuyên dương, khen thưởng. Năm 2009, HTX được Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn vinh danh là một trong 100 HTX trên toàn quốc sản xuất lúa gạo chất lượng. Năm 2014, Chủ tịch Hội đồng quản trị Nguyễn Duy Viên được vinh dự là một trong 100 cán bộ quản lý HTX tiêu biểu toàn quốc. Mới đây, HTX Thống Nhất được Liên minh HTX Việt Nam vinh danh “Ngôi sao HTX” năm 2024 trên toàn quốc ■